

Pod vlajicemi prapory

Napsal Detlev Liliencron.

Generál přijel k nám za dnů z něhož se kouřilo a jehož střecha a krov se právě sesuly, a ptal se: "Nemá někdo z pánu ne poslední cigarety?" Byly mu nabídnuty.

Obklopili jsme ho v kruhu. Vrhni velitel udělil některým z nás osobně rozkazy. Když jsme odjeli doručiti rozkazy, "aby se postoupilo se vši rázností proti nepříteli", odjel velitel v krátkém evaku, aby dále vpredu zanechal pozorovací stanoviště. U spáleniště zůstal ordonanční voják: jeho povinností bylo zpravit posly, přinášející zprávy, v novém generálově pozorovacím stanovišti.

Kouzlo polední hodiny minulo.

NOČNÍ ÚTOK

Již po mnoho neděl jsem byl od nepřítelů takřka jen na delku vlnu vzdáleni: byli jsme přední hlídka velkého kruhu obléhajícího vojska. Každý třetí den a každou třetí noc stáli jsme na stráži: za noci mezitím táhli jsme, stálo na poplach připraveni, nebo jsme leželi s puškou v ruce v příkopě, za zdmi a domy.

Jak nás potěšila zpráva, že máme být na krátkou dobu vystřídáni, abychom si několik dní odpočinuli.

Jestě téhož dopoledne jsme byli vzati zpět. Překročili jsme na druhý břeh řeky. Také jiné oddíly byly přesunuty. Byl to velký pohyb, který, jak se nám zdálo, nebyl ještě ani následujícího rána ukončen.

Vesnice Grand Mesnil byla nám určena za místo odpočinku. Ale byla tak nepřehledná, že my, důstojníci, jsme si dali hned pro první noc vystavět v zahradních zemní baráky. Noc — bylo to na počátku října — nebyly chladné, a od několika dnů, po dlouhých měsících, měli jsme nádherné letní počasí. Tak bylo lze žít ve volné přírodě. V poledne přišlo dne, vše bylo opět oblit slunečným jašem, připravil nám jeden z důstojníků náš setulný překvapení. Když jsme se všichni posadili jako ke stolu kolem velké, prázdné bedny na hrozinky, objevil se s nímou kouřící se rýže s curry a parmský sýrem. Parmský sýr posílala mi žena v obálkách na psaní. Ano, to bylo opravdu překvapení. Ovšem, ovšem, hovězí maso, které vedle stálo...

Ale to jest vedlejší pro dnešek: máme přece požitky noci jísti rýži s curry a parmským sýrem. Před námi stojel pohár a sklenice jsou naplněny oním výborným francouzským venkovským vínem, které tisíc našich lidí udrželo ve Francii při zdraví.

"Tedy, pánové," povstal náš setník, "at žije dárci! A teď již žádné okolky."

Láskavý pokrm byl již na talířích rozdělen, již jsme chtěli počít s vidličkami jejich ovčičen v napichování, zvedání a podávání, když se tu náhle, nejbližší domy nám je ukryly, objevili u nás první divisi generál s jedním ze svých stábních důstojníků, jakoby ze země vyvstali.

Vyskočili jsme a přiložili ruku k čepci. Setník hlásil:

"Co, jak," zvolal generál zertovně. "Rýže s curry? To je něco skvostného. Pánové, měnu adjutantovi a mně jen po jedné lžičce; pak jako stíny opět odud odjedeme."

Pokrm stál před námi v takovém množství, že jsme oba pány prosili, aby zůstali za každých okolností našimi hosty. Hned na to sedli mezi námi.

Generál vypravoval, že teprve za svého dvouletého pobytu jako velitel v Indii seznal, co vše lze upraviti z rýže. My v Německu nemáme přý ani ponětí o přípravě tohoto udelchilého zrna.

Náš divisonář sáhal u nás těž po jídle. Díval se k horám, do dálky, a zvláště, zejména od něho, měla slova:

"A teď pohlédněte, pánové, vzhůru na veskerý ten úmr. Vše doráží pod blahodárnými slunečními paprsky, a kdybychom se"

*) Curry-powder (kori prádk) je z různých koření připravovaný prášek, jímž se posypává ragout, zejména ragout z rýže připravované.

ti bijnou fantasií, mohli bychom viděti, jak s oněch zářivých výšim k nám dolů tančí a hopkuje bakchantický průvod v celé své smilřivě divokosti."

Mléky jsme pohlédli, s vážným obličejem, na osvětlené horské planiny, na silnice pokryté bílým prachem, sestupující s oslnivých hor do údolí. Mír tady vládnoucí zvyklovo ještě neustále pokřikováni a ehoelit mužstev, která ve všech zahradách a dvorech, na všech rozích a u všech plotů důkladně omývala svá těla a své věci.

Generál, stále ještě do dálky zadívavý, ukázal mi svůj profil. Jeho malá hlava podobala se pračím hlavě. Nad vřklymi, osklivými a širokými pysky visel docela po řínsku dlouhý tenký, světlé plavý knír. O bradě nemohlo být téměř ani řeči. Měl veliký, kostnatý nos. Nad nádherným, chystřým, jasně modrým, jiskřivým jestřábím očima klenulo se obrovské čelo. Jak nepravděpodobně byla jeho hlava, tak nepravděpodobně postavu zdál se celý ten člověk. K malému, slabému, tenkému a útlému tělu hodily se jeho malíček nohy, nehodily se však jeho neobyčejně velké, široké, hrubé ruce. Byly to právě pekařské pěstě.

Generál byl pokládán za jednoho z nezdatnějších. S měkkou myslí dvacátileté dívky spojoval houževnatou vytrvalost a neudržitelnou snahu ku předu, která mu naklonila srdce všech. O své lidi stáral se neúnavně.

Jinak v dobách míru, myslím, byl samotár. Jako znalec Shakespeara měl své páno. Ostavě kráčí těle svou cestou. Byl neobyčejně zjevný.

Stále ještě kochali jsme se mlčky v skvostné mírové náladě.

V tom... všichni jsme zároveň vyskočili... neživěji střelba z pušek... dobrou hodinu před námi na západ... Střelba se od vteřiny k vteřině sesiluje. Zní to právě tak, jakoby vzdálec na zámořské lodi se byla plácha odtrhla a teď v bouři šleně se třepotala a sebou zmláta.

Vytáhneme polní kukátku z pouzder a počneme horlivě pátrat západním směrem. Žádný kouř, žádný dým, nic se neobjevuje.

Divisionář se vážně k nám obracejí:

"Maje tušení se potvrdí, pánové. Je to náhlý útok Francouzů na vesnici Maretz. Znáte to místo z map. Včera jsem tam byl osobně, abych, pokud možno, viděl vše na vlastní oči. To hřízdo táhne se dlouze od severu k jihu; před ním je "Propadlý důbel". Pravděpodobně to byl dříve římský vodovod; od staletí vyhloupl se to k místu na jakési podzemní prostranství, kam se mohou tisíce lidí schovat. "Propadlý důbel" vypadá jako jediný obrovský, úplně plochý náhrobní kámen.

Odtud byl asi podniknut útok na Maretz se zdrcující mocí. Nepřítel využil přesouvání sborů v těch místech a s tím samozřejmě spojeného malého nepořádku. Došlo-li Maretzu, bude úkolem naší divise, jako nejbližší svěží, jestě dnes večer na něj odvířit a zmocnit se ho. Sám vydal bych k tomu bez rozpaků rozkaz."

Rachot pušek trval ve stejné síle, jen severně a jižně od Maretzu slyšeli jsme ještě více. I jednotlivé rány granátů zněly již do toho.

Stáli jsme v půlkruhu kolem generála, který, podepřen o židankou šavlí, zasmušile a vážně před sebe pohléžel.

Ještě jednou se teď k nám obracejí:

"Pánové, nerad v noci bojuji. Noční boj je ze všech nejhorší. Tohu, lze-li, je nutno se vystřihnout. Nelze-li; pak tedy v každou chvíli ku předu! ve dne i v noci! Za hodinu bude divise shromážděna u Grand Mesnil, a pak platí jen staré kamarádské slovo: Vzhůru proti děblům!"

Náhle se tu objevil náš brigádník se svým adjutantem.

Divisionář mohl nyní aspoň jed- nomu ze svých podřízených generála udělit osobně rozkazy.

Prudce přihnál se seřadit od te-

legrafického oddělení, stánil před divisionářem a hlásil:

"Její královská Výsost přeje si mluvit telefonicky s Vaší Excelencí."

Generál odošel ihned, podávám ruku na rozloučenou.

Na svých hodinách bylo za dvě minuty čtvrt na šest. Slunce již se sehyovalo vnořiti se do moře. Zapadalo jako velká, krví nasáklá bublina.

Veselý hluk našich lidí již dávno umkl. Všichni věděli, ačkoli rozkaz ještě nebyl vydán, že v krátké době budou musiti nastoupiti, aby postoupili proti vrazednému tomu ohni. Teď bylo to již snazším.

A pět minut před čtvrt na sedm stála již naše divise u Grand Mesnil připravena na uvítání nepřítelů.

Střelba před námi umkla.

Byla již úplná noc. Hvězdná obloha, zářivá jako v zimě, třeptala se na nás dolů. Byl nový měsíček, a vyšel teprve ráno v pět hodin třicetšest minut. S ním tedy jako světloňosem jsme nesměli počítat. Jenom hvězdy budou mít za diváky.

S počátku postupovali jsme, jako za míru, pluk za plukem po silnici k západu.

Každému z celé divise bylo přísně nakázáno: nepromluvit ani slovo, ani jedinou ránu nevystřelit, dokud se nesrazíme s nepřitelem, buňť prstů mluží.

Po půlhodiném pochodu: Stát! Jižně od silnice rozvinuli jsme se v setinové oddíly vedle sebe s mezerami na třicet kroků; severně od cesty stál sesteský pluk.

Druhá brigáda následovala jako rezervu. Za ní postupovaly dvě nové divise. Šlo o to, připravit Maretzu smrt zadušeni.

Náš zrak zvykl na jasné hvězdnou noc. Rozvinutí v setinové oddíly dalo se ve vzorném pořádku jako na evičkách. Povelů směly být dávány jen potichu. Potřebovali jsme k tomu hodinu. Ny ní bylo vše hotovo; ustoupili jsme pochodem na smrt.

Na udržení rovných řad nebylo ovšem při dělece linie ani pomýšlení, když jsme nyní nesměli dáti ani jediný povel. Přes neustálé kolísání řad udrželo se přece všechno vedle sebe v pořádku; nikde jsme se neroztrhli.

Setníci před setinami; my, poručíci, na křídlech svých čel. Kráčíme s puškou přes rameno.

Jak dlouho ještě to bude trvat? Kdy dosáhneme svého cíle? Nikdy nezapomenu na tento náš pochod slůn. Mléky, bez povelu, jen stále přímo v před.

V něm zahřelí jsme náhle lesknoucí se střechy.

Jsem tedy na místě. Ani deset minut již nepotřebujeme. Dosáhneme Maretzu nepozorovaně.

Opět jsme postoupili sedm, osm minut ku předu a již vidíme před sebou černé obrysy stromů a budov. U nepřítelů vládne hrabavé ticho. Že by...

V tom zaržá ve vesnici kůň celou stupající tónů. Pak, ihned na to, jediný, vysoký, do nekonečna protáhlý signál na roh... hvězdy na nás dolů padají: plameny, rakety, blesky, slunce vesmíru na nás se řítí. V minutě válí se na zemi sta našich.

Teď nebo nikdy!

Důstojníci křičí do pekelné vřavy: "K útoku zbraň na pravo. Skloňte zbraň! Ku předu, ku předu, hurá!..." a za víření bubnů a zblášeného troubení řítíme se v před, stále v před! Již jsme u kraje vesnice, v zahradách. Ku předu, dál!

Ale tam jsme byli zastaveni. Nastává strašný zápas: muž proti muži. Bijeme se s císařskou gardou.

Jen abychom nebyli opět zpět zatlačeni! To je jediná myšlenka, která každého z nás ovládá, a nás, kteří v té chvíli jako pardátové řveme, kousáme a škábeme.

Již opět tu a tam hoří. Plameny nám svítí.

V tom jako údechou dolůh k našemu sluchu troubení k postupu. Slysíme oba věčné stejné, krev zvířetí dery bubnu plnu — bum. Tisíce polně, tisíce bubnů. Jsou to zálohy, které dorazily ke kraji vesnice.

Maretz nemůže nám již ujit. Hodiny ukazují půlnoce.

Jak jsem tu noc prožil, co všechno jsem prožil, již nevím. Jen

na málo z toho si jasně vzpomínám.

Vše je pomíjeno. Mužstva zřelých pluků, ztrativé vádce, se skupují se kolem nejbližšího důstojníka nebo poddůstojníka. Od dšlím o třiceti, čtyřiceti mužích velí někdy i svobodník. Tam útočí štábní důstojník vysoko třímaje šavlí s poletujícími trapeem šerpy. Sotva dva lidé jsou s ním; v příštím okamžiku připojilo se k němu padesát, šedesát jiných. V tom zasáhne hrdinu kule do srdce.

«Z zadu tlačí se stále nové a nové pomnožené sbory.

Již blíží se obě ještě svěží divise.

Nepřítel, císařská garda, brání se jako lev. Musíme dobývatí domu za domem, dveři za dveřmi, okna za oknem.

V jednu hodinu s půlnočí je Maretz v naší moci. Kdo z francouzských vojáků zůstal ve vesnici, je zajat. Zbytek ustoupil do "Propadlého důbla".

Musím pohlednouti vzhůru, nalézt hvězdu, která právě nad námi svítí. Mám ji? Je to ona matně se třpytící, která jakoby každou chvíli chtěla únavou zavřítí oči? A kour, klokot, křik nářek, modlitby, sténání, stoupají k ní vzhůru. Jak je jí to vše hostejné!

Na nějaký pořádek není před svítáním ani pomyslení. Pomenáhl vše tichne. Střelba ustává. Jen chvílemi ozve se ještě několik pušek napařených oddíl se brání. Ale v brzkou střelbu opět ustává.

K ránu ehoi jiti kolem hořícího domu, abych se dostal na západní kraj vesnice. Když jsem ustoupil do zahrady, spatřil jsem tam skupiny jako v krámě s voskovými figurami: šest, sedm francouzských pěšáků odpočívalo tam při ohni, který ještě plápolal, a bylo našimi překvapeno. Když patrně sáhli po ručnicích, místo aby se vzdali, byli okamžitě postřeleni. Teď tady leží a seřít kolem čmrdících polen v posicích, jak je za sáhla smrtící kulka.

Vedle nich shroutil se, jakoby se chtěl protlačiti živým plotem, obličej jeho je ke mně obrácen, hlava klesla trochu na zad — starý seržant-major (šikovatel) známské gardy. Střibrobílý vous padl mu až k pasu. Vyznamenání z Krimu, 6d Sollerina a Magentv, z Číny a Mexika krásně tvořivé kabátek, pošitý zlatými šňurami. Staře objímá pravou rukou mladického důstojníka, který objal seržanta kol krku. Jeho bledý obličej je oblit dlouhým zuřavým vousem. Levíce starého gardisty s hrozně zkroutěnými prsty křečovitě se zachytila trní.

Vedle nich, s hlavou usměřevavě o zed' opřenou, spí věčný spánek jen ještě mladistvý poddůstojník mého pluku. Upír-smrt ještě nevysála jeho svěží, červené lice. Je to obličej "jako krev a mléko". Při pádu strhl s sebou levicí celý řízkový keř a přitiskl jej k svým prsoum.

Jakoby bezděky pozvedl jsem zrak nebi. Svítal tam nekonečně jemný, modrozlutý srp přibývajícího měsíce v první čtvrti.

Chťel jsem jiti dále, když v tom se položila na mě rámě těžká ruká. Byla to ruka mého divisionáře.

"Viděl jsem, jak jste právě pohlédl vzhůru. Bylo to vaše tiché přání: Kéž by již tato hrzná noc byla u konce. Připojují se k němu. Ale vytrvat, vytrvat! V jednu hodinu s půlnočí telegrafoval jsem Jeho královské Výsosti, že Maretz je v naší moci. S posledním vynaložením sil musíme se připravit na odrazení případného útoku z "Propadlého důbla" v ranních hodinách. Ale oni nepřijdou. Přes to třeba být ostražitým! Jakmile se rozhoří, bude náš první starostí dopravití pryč raněné. Za Maretzem stojí již tři sta nemožených vozů, které jsem telegraficky povolal. Rovněž lékaři k nám spěchají se všech stran. V Grand Mesnil bude hlavní obzavazně.

Pak se však pluky a brigády budou musiti shromáždit. Jestě je vše úplně pomíjeno. Kéž by, řítil, mladý kamaráde, tento noční útok byl první a poslední, jehož jste se účastnil. Nedejte k němu nikdy povel, ledaže, jako v tomto případě, to káže přísná povinnost."

(Pokračování.)

Výtečné mýdlo.

Mýdlo na zušlechťování pleti a ke koupeli má míti tyto vlastnosti: má být čisté, léčebné, antiseptické a prosté látek dráždivých.

Severův Antiseapol

jest antiseptickým sloučeninám: k vnitřnímu i zevnějšímu upotřebení, jako ústní vodička, vyplachovací a k místnímu upotřebení. Cena 25 centů.

Severův Práček na nohy

(Severa's Foot Powder) doporučuje se na odstraňování nepříjemného zápachu a jako dívea pro potlici se, naběhlé, bolavé, svědící a popraskané nohy. Cena 25 centů.

Mimo těchto jsou ještě jiné léky a toaletní přístroje připravené a prodávány pod obrázkou známou "Severa". Žádejte proto vždy a všude jen Severovo vyřizování. Jsou na prodej v každé lékárně. Nemějte-li je u vás obchodní, objednejte si je přímo od

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

BLISS and SON

Založen roku 1894

JOS. BLISS, zakladatel FRANK E. BLISS, ředitel

komisionáři živým dobytkem SOUTH OMAHA.

Dobře se vám vyplatí, budete-li obchodovat s naší firmou. Naším čechem, Henry Doležalem, jenž a Frank E. Blissem prošel vají hospod. dobytek a Bill McArthurem za pomoci Wm. Royce, již pro dávají praxata, bude váš dobytek proslán dobře a opatřen dobře, když jej pošlete na: BLISS & SON.

Zlatá žila Pěstěte - Zaplaťte až se vyléčíte

Mimo obličejové spůsoby, které vyléčí slábnou žilu, píštěl a jiná rakovina netuhle v krátkém čase a bez nebezpečné recidivy. Každý obchodník, který má pro uvážení prostředky se ozpovírá. Vyšší rozšíření v každém případě, který je píštěl pro obličej a žilné píštěle se nepatří, abychom nemohli omlouvat. Píštěl se již pro dobu a bolestně nemocnou se jen s chaběcí kůží vrací k 1000 vynalžených léků, kteří mají trvalé účinky.

Dr. E. K. TARKY, 240 Bee Bldg., OMAHA, NEB.

Roľnická státní vzájemná pojišťující společnost

Jedna z nejspolehlivějších ve státě. Založena v roce 1895.

Pojištění v platnosti \$25,000,000.00. Vyplaceno ztráty od založení společnosti \$353,975.00. — 10,500 členů. — 4,300 českých členů. Pojištění běže se jenom na farmy ve státě Nebraska za cenu úhrady výloh. Běžte se pojištění ve společnosti, která zaměstnává české zástupce.

State Farmers' Mutual Insurance Co.

230 Bee Bldg. J. F. McARDLE, tajemník. Omaha, Neb. 7-1312

J. M. Gates, E. Cook J. P. Miller, Emmet J. D. Hask, Able
A. E. Ager, Waterloo W. H. Davidson, Springfield All. Doležal, Gladston
D. Hartzel, West Platte W. J. Jackson, Lincoln Geo. Gross, Assley

F. DVORÁK, prodávavč vepřů — JOE FLOOD, prodávavč dobytka.

Tel.: No. 3740. Tel.: No. 1072.

AL. POWELL, prodávavč ovci.

Dvořák Commission Co.

Telefonujte neb ptejte nám a obrátíte bezodkladnou odpověď.
Telefon: No. 607 — Room 217 Exchange Bldg. — So. Omaha.

Tímto oznamuji všem četným starým i novým příznivcům, že vlastním

HOTEL "PRAHA"

kteřý jest úplně znovu vypraven všim vnitřním zařízením, vkusně dekorován a kde krajně, zavítavši do Omahy, naleznou nyní řádnou obsluhu a pohodlí to nejlepší. Chutná jídla z pravě české kuchyně vždy vás uspokojí. O přízeň místních i venkovních krajanů utivě žádá

JOSEF PIVONKA

Roh 13. a William ul. OMAHA, NEBRASKA 1-984

Bliss & Wellman

komisionáři dobytkem

Exchange Building, Stock Yards Station, SOUTH SIDE OMAHA, NEBRASKA.

Jsem již v tomto obchodu 20 roků. Naše vlastní zkušenost a znalost ve spojení se silami, které pro nás pracují, — mají též dlouholetou zkušenost. A proto můžete a důvěru se na nás spolenoiti, nám věřiti. Učinili jsme 6 milionů dolarů obratu obchodního v této době, což do svědčuje, že naši lidé mají v nás důvěru a že jsme jim získali ty nejvyšší ceny za jakost dobytka, jež tch poskytoval.

Nejllepším místem k nakupování stavebního dříví jest

česká dřevěná ohrada,

Chicago Lumber Co.,

na 14. a Morey ul., Omaha, Neb. 4914

Čekti prodávavč Vás vždy ochotně a vzorně obslouží.

Předplaťte svým přátelům "Pokrok"